

Hjælpsomhed. Rugstraa støtter sig til Rugstraa og saaledes støtter Menneskene sig til hinanden. Hjemmet er grundlagt paa den gensidige Hjælp. Selma Lagerlöf har kaldt Kvinden Hjemmets Skaber, men Kvinden har haft Manden til Hjælp. Derimod har Manden skabt Samfundet alene, men nu maa han have Kvindens Hjælp i Arbejdet for Samfundet, den har alt for længe været savnet. Der bør være Vexelvirkning mellem Samfundet og Hjemmene. Taleren foreslaar tilsidst et Hurra for de mange tusinde Hjem, som vi alle har kær, og Forsamlingen raaber tre rungende Hurra.

Fru *Gyrithe Lemche* fik tilsidst Ordet. Hendes Tale som modtoges med Begejstring, findes aftrykt andet Steds i Bladet.

Mandag d. 9. Juni.

Offentligt Møde.

a. Kvinderne og de kommunale Valg.

Byraadsmedlem *Elisa Petersen* begynder med at fastslaa, at Kvindernes Deltagelse i Valgene dette Aar er større end forrige Gang, idet 56 % af de stemmeberettigede har stemt i Modsætning til 50 %. — Kun 137 Kvinder er blevet valgt, saa man behøver ikke at frygte for, at de danske Hjem skal lægges øde, selvom der valgtes det dobbelte Antal. Af alle Mænd over 25 Aar er 74 % stemmeberettigede, medens dette kun er Tilfældet med 64 % af alle Kvinder over 25 Aar. Tallet for Kvindernes Vedkommende er paa Landet 72 %, i Provinsbyerne 63 %, hvorimod kun 49 % i København; det er her Skattebestemmelsen, der gør sig gældende.

Kvinderne maa lære at sætte en Ære i gennem Skatten at erhverve sig deres Borgerret. Kvinderne bør have deres Opmærksomhed henvendt paa, at Ægtemanden, der selv i Tilfælde af Særeje hæfter ogsaa for Hustruens Skat, ved at undlade at betale denne berøver hende Retten til at stemme. Taleren kender flere Exemppler paa, at Manden forat undgaa at blive opstillet til Valg, ikke har betalt sin Skat, og det kunde jo ogsaa tænkes, at han kunde ønske at forhindre Konen heri.

Hustruen bør paa lovig Vis kunne tvinge Manden til at betale Skatten, eller — bedre — have Ret til selv at betale sin Del; i Tilfælde af Fælleseje altsaa Halvdelen.

Det viser sig tydeligt af Statistikken, at Landbokvindernes Deltagelse i Valget er den mindste, idet den kun

er 44 % i Modsætning til Kbhvn. med 74 %; Taleren fremfører flere Exemppler paa, hvor netop disse burde interessere sig for Kommunens Anliggender. Taleren opfordrer endelig Kvinderne til ikke at holde sig tilbage, hvor det gælder Kandidatopstillingen og viser, hvorledes Kvinder i denne Sag flere Steder har vist en misforstaaet Beskedenhed. Flere Exemppler fremføres paa, hvor det er lykkedes Kvinderne ved Bestemthed og Handledygtighed at sætte deres Villie igennem; de bør derfor ikke lade sig afskrække af lidt Modstand. Kredsene bør arbejde for at finde de Kvinder, der egner sig til at vælges. Et Exempel i denne Henseende har vi i Kolding, hvor der valgtes 4 Kvinder ind i Byraadet og 1 i Landsognets Raad. Kredsen havde her ladet afholde Kursus i Samfundslære, der sikkert havde haft stor Betydning. Ogsaa under Arbejdet i Raadene bør Kvinderne holde paa deres Ret og huske, at de sidder som Repræsentanter for Kvinderne, der er ikke saa faa Tilfælde, der viser, at Kvinderne ikke altid har den rette Forstaaelse deraf.

I Silkeborg Byraad kan Kvinderne vel nok rose sig af at have faaet den mærkeligste Velkomst her i Landet. Efter et Bladreferat skal Borgmesteren have sagt, at det var første Gang, de saa Kvinder i Raadet, og dette var for saa vidt et Experiment; han haabede, at de foreløbig maatte forblive i Mindretal. Taleren sluttede med at udtale det Haab, at Experimentet maatte lykkes saa godt, ikke alene med de 2 i Silkeborg, men med de 137 rundt om i hele Landet, saa vi næste Gang maa faa valgt mindst 2 Gange 137. Kendsgæringernes Vidnesbyrd om, at Kvinderne kan gøre Arbejdet i det offentlige Liv uden at forsmøge deres eget, er en gavnlig og virksom Agitation for Kvindesagen. For Theori er god, men Praxis er dog bedre.

Fru *Gyrithe Lemche* taler imod Bestemmelsen om, at Manden betaler den samlede Skat, og viser ved et Exempel, hvorledes Ægteskabet derigennem beskattes, idet Fradraget i den enkeltes Indtægt bortfalder, naar Skatten betales under et. Talerens Forslag om følgende Resolution vedtages enstemmigt.

Fællesmødet anmoder Fællestyrelsen om at nedsætte et Udvalg til at arbejde for, at Hustruen kan komme til at betale sin Skat uafhængig af Manden.

b. D. K. og Fabrikloven.

Øjenlæge Estrid Hein: Naar Fabriklovudvalgets Arbejde ikke findes refereret i Udvalgsberetningerne, saa er det ikke fordi vi intet har bestilt, men fordi vi ikke har kunnet vente med at kundgøre vore glædelige Resultater til Beretningerne kom ud.

De vil i Kvinden og Samf. af 30te April og 15de Maj finde et Referat fra Frk. Neergaards Haand af den nu vedtagne Fabriklov.

Det var ogsaa i Fjor i Kolding min Opgave at meddele det Stadium, til hvilket Fabrikloven da var naaet, Vedtagelsen af Loven i Landstinget i en Form, der i det store og hele var i Overensstemmelse med vore Ønsker.

Fabriklovudvalget forberedte sig derefter paa en rolig Tilværelse, men vi blev narrede.

Da Loven kom frem i Folketinget, rejste der sig kraftige Røster til Gunst for Natarbejdsforbudet, og Socialdemokratiet stillede Ændringsforslag om Genindsættelse af Natarbejdsforbudet for Kvinder.

Vi mærkede altsaa, at der var alvorlig Fare paa Færde, og var klare over, at vi maatte anstrænge os.

Vi søgte da atter Samarbejde med de socialdemokratiske Kvindeforeninger, hvis Medlemmer Forbudet vilde berøre og fandt hos dem et overordentlig beredvilligt Medarbejder-skab.

Sammen med dem udarbejdede vi saa en — overbevisende — Henvendelse til alle Folketingets Medlemmer, og havde i Slutningen af November i Fjor Foretræde for Folketingets Fabriklovsudvalg, hvor vi fik Lejlighed til at fremsætte vor Opfattelse. Navnlig Frk. Crone fra de kv. Trykkeriarbejdere paaviste hvilke skæbnesvangre Følger Loven vilde faa for Kvinden i hendes Fag.

Fabrikinspektøren, *Fru Arenholt*, der for omtrent 1 Aar siden indtraadte i vort Udvalg, havde imidlertid i Stockholm studeret Natarbejdsforbudets uheldige Virkninger for de svenske Arbejderkvinder og indsendte til Folketingets Udvalg en Rapport over sine Erfaringer. Det viste sig nemlig i Sverrig, at 500 Kvinder enten var blevet afskedigede eller selv havde taget deres Afsked paa Grund af Forringelse i deres Løn foraarsaget ved Natarbejdsforbudet. I Træmassefabrikationen havde 122 mistet Arbejdet, i Bagerier 16, i Trykkerier 19, i Papirfabrikker 35.

Ved 74 Fabrikker forandredes Ar-